

خویندنگای بالای گهلی

له خویندنگای بالای گهلییدا وانهوتنهوه و فیڕکردن به گویرهی پیداوستی و زانیاری پیشینهی و ئەزمونی خویندکارهکان دهوتریتهوه. خویندن له خویندنگای بالای گهلییدا به خوڤایی و بی بهرامبهره. له ههموو خویندنگا بالا گهلییهکاندا تو دهوانیت ...

... بۆ پلهی تواناداری/لیهاتوویی نامادهی (جیمناسیوم) بخوینیت. خویندنگای بالای گهلیی دهزگایهکی سهربهخویه و ئەو خویندنانهی دهخرینه بهردهست له خویندنگایهکهوه بۆ خویندنگایهکی تر دهگوڤیت.

خولی گشتی

له خویندنگا بالا گهلییهکاندا زۆر جور خول ههن. ههره ئاساییترینیان پنی دهوتریت خولی گشتیی ئەم (خوله گشتییه/خولی شایستهیبییدان) ه که دهوانیت له ههموو خویندنگا بالا گهلییهکاندا ببخوینیت. له خولی گشتییدا تو دهوانیت پلهی لیهاتوویی خویندنگای سههتایی و ناوهندی بخوینیت و شایستهیی چوونه زانکو و خویندنگا بالاگان وهدست بهینیت. له نیو ئەو وانانهی که تو دهیخوینیت زمانی سویدی، زمانی نینگلیزی، بیرکاری و زانستی کۆمه‌لایهتییه. ئەگەر تو خولی گشتیی بخوینیت به‌لگه‌نامه‌ی به نمرهوه وهرناگریت به‌لام له جیاتی ئەوه به‌شدارانی خوله‌که به‌لگه‌نامه‌ی هه‌لسه‌نگاندنی توانایییان دهریتنی که تاییه‌ته به خویندنگا بالا گهلییهکان.

خولی پروفیل/خه‌سله‌تی نمونه‌ی

له خویندنگا بالا گهلییهکاندا دهوانی خولی پروفیل/خولی خه‌سله‌تی نمونه‌ی/خه‌سله‌ته نمونه‌ییه‌کانیش (خولی خه‌سله‌ته نمونه‌ییه‌کان) بخوینیت که تیایدا به قوولی ده‌چینه ناو ناوچه‌یه‌کی/یواریکی نارم‌وومهندانهوه. خولی پروفیل دهوانیت

رێبازگرتن بئیت بۆ وینه له بواری موزیک، تیاترو و یان زماندا. له‌م جوړه خوله‌دا تو ناتوانیت پلهی لیهاتوویی بخوینیت و به‌لگه‌نامه‌ی هه‌لسه‌نگاندنی تواناییشت پینادریت.

خویندنه پیشه‌ییه‌کان

ههموره‌ها له خویندنگا بالا گهلییهکاندا زۆر خویندنه پیشه‌ییه‌کان (خویندنه پیشه‌ییه‌کان) ههن. له‌وانه‌یه تو به‌توینت ببینه روژنامه‌وان، رابه‌ری چالاکیی کاتی به‌تال، یاریده‌ده‌ری چاودیزی و یان یاریده‌ده‌ری کسه‌یی. لیسته‌ی به‌ناوی ئەم جوړه خویندنه پیشه‌ییه‌کانه که له خویندنگا بالا گهلییهکاندا ههن ده‌وانریت دریز بئیت.

به‌شی ناو‌خۆ و خویندنی له‌دووره‌وه

زۆر له خویندنگا بالا گهلییه‌کان به‌شی ناو‌خۆیان هه‌یه که خویندکاره‌کان له کاتی خویندنه‌کانیادا ههر لهو شوینه جیگای مانه‌وه و نووستنیشیان هه‌یه. دژواره بو‌ت که بگه‌ینه خویندنگایه‌کی بالای گه‌لیی؟ ئەمه رێگر نیه له‌بهر ئەوه‌ی زۆر جوړ خولی خویندنی له‌دووره‌وه هه‌یه (له‌دووره‌وه خویندن) که تو ده‌وانیت تیایدا به‌شداربیت بی ئەوه‌ی خۆت له‌وئ ناماده‌بیت.

تیچوون، مه‌رجه‌کانی و ده‌رگرتن و

پشتگیری دراویی خویندن

خویندن له خویندنگا بالا گه‌لییه‌کاندا به خوڤایی و بی بهرامبهره به‌لام په‌رتوک و به‌هه‌می نووسراو و سه‌رچاوه و که‌رسته‌ی

تری پنیوست بۆ خویندنه‌که ده‌بی خۆت بیکریت. هه‌ندیک له خویندنگا بالا گه‌لییه‌کان پارهی خواردنی نانی نیومرۆت لێده‌ستین. خۆ ئەگەر له کاتی خویندنه‌کاندا ههر لهو شوینه جیگای مانه‌وه‌ی ناو‌خۆیی و نووستنت هه‌بیت ئەوا مزه‌ی خواردن و شوینی هه‌وانه‌وت لێده‌سه‌ندریت. مه‌سه‌رفی سه‌فه‌ر و سه‌ردانی بۆ خویندنی له‌سه‌ر حسابی خۆته. هه‌موو کسه‌یک که ته‌مه‌نی له‌سه‌روو 18 ساله‌وه بئیت مافی هه‌یه له خویندنگا بالا گه‌لییه‌کاندا بخوینیت. له هه‌ندێ باردا ده‌وانیت له خویندنگا بالا گه‌لییه‌کاندا بخوینیت ئەگەر ته‌مه‌نت له‌ژێر 18 ساله‌یه‌وه بئیت. له‌م باردا پنیوسته ئەو شاره‌وانییه‌ی لێده‌ژیت مزه‌ی ئەو جیگای خویندنه‌ت بۆ بدات.

ئەوه‌ش گرنگه که بزانیته که خویندنه‌کان به‌ زمانی سویدین. بۆ ئەوه‌ی تو بتوانیت له خویندنگای بالای گه‌لییدا بخوینیت مه‌رجه که به‌لای کهمه‌وه خولی خویندنی زمانی سویدیت بۆ بێگانان (SFI)، پله‌ی تازه‌ده‌ستپێکردوومکان یان پله‌ی وه‌ک ئەوه‌ت، خویندنیته. هه‌ندێ خولی تاییه‌ت ههن بۆ ئەو بێگانانه‌ی که زمانی سویدی کهم ده‌زانن. ئەگەر زمانی سویدی باش بزانیته ئەوا ده‌وانیت راسته‌وخۆ ده‌ست به‌ خویندنی خولی گشتیی یان خولی پروفیل بکه‌یت.

وه‌ک خویندکار له خویندنگای بالای گه‌لییدا ده‌وانیت داوای پشتگیری دراویی بکه‌یت له ده‌زگای (CSN) ناوه‌ندی پشتگیری نابووری خویندن.

www.folkhogskola.nu

له شوینی قیبی www.folkhogskola.nu دا زانیاری دهیینهتهوه دهریاری هممو خویندنگا بالا گهلیهکان و خولهکانیان له سویدا.

وهرگرتن بو خویندن له خویندنگا بالا گهلیهکاندا بنکهی ناوهندیی وهرگرتنی نیه. ههر خویندنگایهکی بالای گهلیی خوی بهرپرسیاری وهرگرتنی خویندکاره و قورمی وهرگرتنی خوی همیه که تو دهبی پری بکهیتهوه کاتیک داوای وهرگرتن دهکهرت. زوربهی خویندنگا بالا گهلیهکان شوینی قیبی خویان همیه له نینتهر نیندا که لهویوه دهوانیت راستهوخو داوای جیوههرگرتن بکهیت بو خوله جیاوازمکان. له ریگهی شوینی قیبی www.folkhogskola.nu و نهلقهی/لینکی خو بهستنهوه به شوینی قیبی خویندنگاکانهوه دهدوزیتهوه.

راستیه بناخهییهکان

خویندنگای بالای گهلیی جوریکه له خویندنگا که 100 سال دهییت له سوید همیه. له سوید 150 خویندنگای بالای گهلیی همیه. نزیکهی 110 لهوانه بهستراونتهوه و سه به بزوتنهوه گهلیهکان و ریخراوه نایدبالییه/ نابازرگانیهکانن. نزیکهی 40 خویندنگای

بالای گهلیی له لایهن نهجومهنه ههریمیهکان و ههریمهکانهوه بهریوهدهبرین.

مهسرف و خهرجیهکانی خویندنگا بالا گهلیهکان لهریی کومهکی دهوآهت و نهجومهنه ههریمیهکانهوه دابین دهکهرت. مهبهست و نامانجی دهوآهت لهم کومهککردنه به خویندنگا بالا گهلیهکان نهمانهن:

- پآپشتیکردنی نهو چالاکییانه که دهبنه هوی بههیزکردن و گهشهپیدانی دیموکراسی.
- کومهککردن بهو نامانجی که بوارداته خهلیی بو نهوهی بتوانن کار بکهنه سه باری ژبانی خویان و بو خوخریککردن و هورگریی بو بهشداربوون له گهشهپیدانی کومهلگادا (بو وینه له ریی سیاسهتهوه، سهندیکیاییهوه، کولتوریهوه و کاری تری نایدبالییهوه).
- کومهککردن به نیاز و نامانجی بهکسانکردنی جیاوازی له باری خویندن و فیروبوندا و بو بهرزکردنهوهی ناستی خویندن و زانین له ناو کومهلگادا.
- کومهککردن بو فراوانکردنی نارزهوو و هورگریی بو بهشداربوون له ژبانی کولتوریدا.